

Handläggare
Mira Hansson

Till

Aspuddens förskolor

Telefon:

Verksamhetsplan 2020 för Aspuddens förskolor

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	5
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	5
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	9
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	9
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	10
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	11
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	11
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	13
Uppföljning av ekonomi.....	16
Resursanvändning.....	16
Budget 2020.....	16
Övrigt.....	16

Inledning

Verksamhetsbeskrivning

Aspuddens förskolor består av förskolorna Sjöberget, Flyttfågeln, 4:an, Grågåsen, Gladan och Korpen. Enheten leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer, en pedagogisk utvecklingsledare på deltid och två administratörer på deltid. Enheten har drygt 98 medarbetare i tjänst varav 31 arbetar som förskollärare i barngrupp och 54 som barnskötare i barngrupp. På varje förskola finns kökspersonal och på tre av förskolorna finns städpersonal anställd. Vi strävar efter en mångfald vad gäller pedagogernas etnicitet, kön och ålder.

Aspuddens förskolor bildades i januari 2019 och bestod då av sju förskolor som tidigare varit organiserade inom tre andra förskole-enheter. Under sommaren 2019 sammanfördes två av Aspuddens förskolors verksamheter varpå enheten sedan dess består av sex förskolor.

Styrdokument

Enhetens förskolor arbetar aktivt utifrån läroplanen för förskolan (Lpfö 18), skolprogrammet för Stockholms stads förskolor och skolor, skollagen och FN:s barnkonvention.

Verksamhetsidé

Inom Aspuddens förskolor vill vi ta vara på barns nyfikenhet, kreativitet, lust, egna drivkrafter och utveckling och lärande. Detta gör vi genom att utgå från att barn inte *är* på ett speciellt sätt utan *blir till* på olika sätt i relation till andra barn och vuxna, samt i relation till de möjligheter och normer som förskolans utbildning erbjuder. Lärandet i grupp har en viktig betydelse för det individuella lärandets utveckling och vi menar att kunskap skapas i interaktion mellan olika individer, miljöer och material.

Inom Stockholms stad föreligger beslut om att ett *utforskande förhållningssätt* ska prägla de kommunala förskolornas utbildning. Detta förhållningssätt bygger på en barn- och kunskapssyn som bl.a. utgår från *postkonstruktivistiska* och *socialkulturella* teoribildningar. Det *utforskande förhållningssättet* innebär ett arbetssätt där pedagogerna blir medforskare i barnens processer. Detta innebär att vara inlyssnande och öppen för olika riktningar i barnens görande/processer.

Det utforskande arbetssättet ska prägla *undervisningen* i den utbildning vi erbjuder våra barn. Med *undervisning* åsyftas målstyrda processer i form av spontana eller planerade aktiviteter där förskolläraren har en idé om vad hen vill åstadkomma i form av lärande och/eller utveckling hos barnen. Förskolläraren har alltså till uppgift att, utifrån barnens uppvisade behov och intressen, erbjuda aktiviteter som syftar till barnens möjlighet till utveckling och lärande inom ett eller flera läroplansområden.

Pedagogisk dokumentation utgör ett arbetsverktyg som är sammankopplat med det utforskande arbetssättet. En utgångspunkt för arbetet med pedagogisk dokumentation är att "lyssna in" det som pågår bland barnen och synliggöra det genom att dokumentera det. Det handlar om att lyssna noga till det som sägs, omsorgsfullt iaktta det som händer och fånga barnens lärprocesser och lärstrategier genom att fotografera, anteckna och filma det som sker. Men det är väsentligt att även barnen är delaktiga i arbetet med att dokumentera och resonera kring det material som samlas in. Samtalen och reflektionerna tillsammans med alla inblandade - d.v.s. med både barnen och arbetslaget - är avgörande för att arbetet med pedagogisk dokumentation ska kunna bidra till att utveckla verksamheten. Det är

diskussionerna och dialogerna som gör en dokumentation till en pedagogisk dokumentation.

När vi tänker att kunskap skapas på olika sätt i olika sammanhang blir undervisningsmiljöerna extra betydelsefulla. Det är väsentligt att ställa sig frågor som exempelvis: i vilka miljöer uppstår frågor om naturvetenskapliga fenomen? Vad behöver finnas i termer av utforskande material för att kunna undersöka volym och andra matematiska begrepp? Vilka miljöer och material väcker lust att utforska skriftspråket och lusten att läsa texter? Vilka miljöer och material främjar barns lek och skapande? En viktig del av ett utforskande arbetssätt är alltså att organisera miljöer som, tillsammans med olika frågor som barnen ställer sig, bjuder in till ett gemensamt undersökande av olika frågor. Det handlar om att erbjuda barnen en mängd olika möjligheter att utforska med hjälp av olika sinnen och upplevelser. Det blir också väsentligt att involvera fler aspekter av lärande än det skrivna eller talade språket, att inkludera flera uttrycksformer. Att t.ex. ta in olika kreativa uttrycksformer som dans och rörelse ger nya dimensioner till lärandet när man undersöker ett fenomen tillsammans med barnen. Förskolans undervisningsmiljöer omfattar inte bara de fysiska miljöerna, utan också den pedagogiska och sociala lärmiljön. Pedagogiskt ledarskap, pedagogernas förhållningssätt och arbetssätt och organisationen för det demokratiska uppdraget i läroplanen är avgörande för hur barnen lär och utvecklas tillsammans i de fysiska miljöerna.

Att arbeta utforskande förutsätter en reflekterande kultur kring alla delar i förskolans verksamhet. Ett ständigt pågående reflekterande kring organisation, struktur, aktiviteter, normer och värden ska därför präglade förskolans vardag.

Utvecklingsområden

Aspuddens förskolors huvudsakliga utvecklingsområde under 2020 blir att fortsätta 2019 års arbete för en likvärdig utbildning, organisation och struktur inom enheten. Den likvärdiga utbildningen ska präglas av ett utforskande förhållningssätt som genererar ett utforskande arbetssätt inom vilket de främsta motorerna utgörs av pedagogisk dokumentation, utmanande, tydliga, inbjudande pedagogiska miljöer samt ett ständigt pågående reflekterande kring samtliga delar av utbildningen bland såväl barn som vuxna.

Att få till stånd en likvärdig verksamhet på förskolor som kommer från olika enheter och har olika kulturer tar tid, kraft och energi. Prioriteringar måste ständigt göras för att skapa och upprätthålla en balans där kärnverksamheten, d.v.s. en trygg och bra utbildning för barnen, ständigt står i fokus. Detta kan innebära att planerade utvecklingsarbeten behöver stå tillbaka periodvis och arbetas vidare med vid senare tillfällen. Under 2019 valdes vissa planerade utvecklingsarbeten bort av ovan nämnda skäl. Vissa av dessa ligger därför kvar i 2020 års verksamhetsplan.

Samverkan med familjer

Samverkan med föräldrar sker i olika forum. Alla vårdnadshavare erbjuds samtal kring sitt barns lärande och utveckling. Samtalen ska ge en tydlig bild av barnets trivsel, utveckling och lärande på förskolan. Avslutande samtal sker också inför övergång till förskoleklass. Även dessa samtal ska syfta till att ge en tydlig bild av barnets utveckling och lärande och bidra till en trygg övergång.

Under 2020 kommer vårdnadshavarna få möjlighet till insyn i förskolans arbetssätt och barnens utveckling och lärande genom Skolplattformens moduler Planering och Bedömning (POB) samt Startsidan.

Medarbetarnas delaktighet

Enhetens medarbetare kommer att läsa och diskutera verksamhetsplanen inför och under APT i januari månad.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	360 st	Tas fram av nämnd	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)		32 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan		90 %	År
 Antal barn per grupp		16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)		4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget		Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn. Medarbetarna har kompetens och kunskap om barnkonventionen och dess intentioner är tydliga i undervisningen.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
♀ Andelen vårdnadshavare som anser att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.			År
Andelen vårdnadshavare som anser att förskolans medarbetare bemöter deras barn med respekt			År
♀ Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling i språk och kommunikation i syfte att ge alla barn likvärdiga möjligheter att uttrycka sig och kommunicera	2020-01-01	2020-12-31
Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling om Barnkonventionen för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara.	2020-01-01	2020-12-31
Förskolans Resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling om barn i behov av särskilt stöd i syfte att stärka alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

Förväntat resultat

Alla barns behov, utveckling och lärande synliggörs genom Skolplattformens modul Planering Och Bedömning (POB).

Alla barn erbjuds möjligheten att delta i utställning på Aspuddens bibliotek med tema FN:s barnkonvention.

Alla barn erbjuds möjligheten att delta i november månads ljusmanifestation med syfte att uppmärksamma FN:s barnkonventions tillblivelse.

Arbetsätt

Under hösten 2019 skapades gemensamma mallar och arbetsätt för ett systematiskt kvalitetsarbete i Skolplattformens modul POB (Planering Och Bedömning) för samtliga grupper inom Aspuddens förskolor. De pedagogiska nätverken fokuserade på arbete med reflektion kring och uppföljning av arbetet i POB:en och de flesta arbetsgrupper dokumenterade och reflekterade kring barnens utveckling och lärande i POB:en vid årets slut.

Arbetet med och utvecklandet av mallar och arbetsätt i POB:en kommer att fortsätta under 2020 och de pedagogiska nätverken kommer fortsättningsvis att kretsa kring fördjupningen och uppföljningen av detta arbete.

Under 2020 kommer barnens vårdnadshavare få möjlighet att följa pågående arbeten i POB:en. Tack vare detta förväntas möjligheterna till reflektion kring barnens utveckling och lärande mellan hem och förskola att förbättras.

I de olika planerings- och reflektionsmallar som utgör grunden för enhetens POB ligger frågeställningar kopplade till likabehandling och barnkonventionen integrerade. Syftet med dessa frågeställningar är att säkerställa att den utbildning som erbjuds barnen ständigt granskas utifrån ett likabehandlingsperspektiv.

I barnkonventionen, artikel 13, står det att: "Barnet ska ha rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att oberoende av territoriella gränser söka, ta emot och sprida information och tankar av olika slag, i tal, skrift eller tryck, i konstnärlig form eller genom annat uttrycksmedel som barnet väljer." Det är bl.a. denna artikel som vi kommer att ta avstamp i när vi arrangerar utställning kring barnkonventionen på Aspuddens bibliotek samt anordnar en ljusmanifestation i Aspuddsparken för att uppmärksamma barnkonventionens tillblivelse.

Uppföljning

Uppföljning av arbetet sker löpande i arbetslagsreflektioner, i den pedagogiska handledningen och de pedagogiska nätverk som hålls av enhetens pedagogiska utvecklingsledare och biträdande förskolechefer. Uppföljning sker vidare under APT och utvärderingsdagar.

I maj månad kommer samtliga arbetsgrupper att göra en självskattning och utvärdering i stadens gemensamma kvalitetsindikatormaterial WKI (Webbaserad Kvalitets Indikator).

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i undervisningsmiljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna bedrivs utifrån sina förutsättningar i likvärdiga pedagogiska undervisningsmiljöer. Samsyn kring miljö och material samt pedagogernas förhållningssätt är prioriterade utvecklingsområden som skapar förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Den reviderade läroplanen ligger till grund och tydliggör förskollärares och barnskötares olika ansvar för utbildningen. Gemensamma strukturer för förskolornas systematiska kvalitetsarbete finns och erbjuds som stöd för en likvärdig utbildning. Språk, matematik, naturvetenskap och rörelse tillsammans med hållbar utveckling prioriteras särskilt i undervisningen.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna möter likvärdiga undervisningsmiljöer och utmanas och utvecklas utifrån sina förmågor.

Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer			År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja undervisningsmiljöernas kvalitet	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Varje barn i Hägersten-Liljeholmens förskolor möts av pedagogiska miljöer där material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.

Förväntat resultat

De fysiska undervisningsmiljöerna uppfyller kriterierna för nivå 4 i den webbaserade kvalitetsindikatorn.

De fysiska inom- och utomhusmiljöerna är tydliga och tillgängliga för alla barn.

Stadsdelens policydokument gällande användningen av digitala verktyg i undervisning är känd och levande i det pedagogiska arbetet med barnen.

Arbetssätt

I december 2019 föreläste chef och psykolog från stadsdelens Resursenhet för Aspuddens förskolor om bl.a. vikten av tydliga och tillgängliga miljöer och strukturer för barns möjlighet till utveckling och lärande. Under 2020 kommer Aspuddens förskolor arbeta vidare utifrån föreläsningen för att få till stånd ett systematiskt arbetssätt gällande tillgängliga och tydliga miljöer och strukturer som en grundläggande del av varje arbetsgrupps pedagogiska arbete med barnen.

Under februari månad kommer enhetens 24 arbetslag att paras ihop två och två och göra studiebesök i varandras pedagogiska miljöer. Som stöd under studiebesöket kommer arbetslagen ha frågeställningar kopplade till den webbaserade kvalitetsindikatorn samt till frågor om tydlighet och tillgänglighet för alla barn. Varje arbetslag kommer att få ge och ta emot feedback utifrån ovan nämnda frågeställningar under studiebesöket.

Utifrån den feedback som ges under studiebesöket får alla arbetslag i uppdrag att lägga upp en planering för hur de pedagogiska undervisningsmiljöerna ska förändras samt för hur barnen ska involveras i detta arbete. Denna planering kommer att skrivas fram i Skolplattformens modul Planering Och Bedömning (POB), i en så kallad utbildningsplan. Arbetslagen ska vidare se över vilka tillägg och förändringar som behöver göras till de rutin- och strukturscheman som arbetslagen har för att dessa ska bli tillgängliga och levande för barnen.

Nästa steg i processen blir att iordningsställa de fysiska undervisningsmiljöerna utifrån ovan beskrivna planering samt verkställa barnens deltagande i arbetet. Under senare delen av vårterminen planerar ledningen genomföra så kallade pedagogiska promenader under vilka varje arbetslag får möjlighet att presentera sina pedagogiska undervisningsmiljöer samt beskriva hur barnen deltar i arbetet.

Vårens process med studiebesök, samt förändringar och förtydliganden av de pedagogiska undervisningsmiljöerna och rutinerna utifrån ett tillgänglighetsperspektiv för alla barn kommer ligga till grund för uppstarten av det pedagogiska läsåret hösten 2020. En ny systematik kring tydliga och tillgängliga pedagogiska miljöer och rutiner kommer då att införas på enheten.

Var fjärde pedagogiskt nätverkstillfälle kommer att under våren 2020 tillägnas utforskande av digitala verktyg som ett komplement i undervisningen med barnen. Enheten kommer vidare att skapa egna digitala lådor utifrån den modell som stadsdelen tagit fram under 2019. Syftet med detta är att möjliggöra och förenkla för fler arbetslag att arbeta med och utforska dessa digitala lådor. I slutet av vårterminen kommer alla arbetslag att få ta del av en digital workshop som hålls av en av enhetens biträdande rektorer. Syftet med denna workshop är att skapa lustfylld upplevelse och fördjupad möjlighet till lärande kring de digitala verktygen för enhetens pedagoger.

Uppföljning

Uppföljning av arbetet sker löpande i arbetslagsreflektioner, i den pedagogiska handledningen och de pedagogiska nätverk som hålls av enhetens biträdande rektorer. Uppföljning sker vidare under APT och utvärderingsdagar.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och

besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	55 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,9	1,9 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter		2 % energieffektivisering relativt 2018	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,3 GWh	1945 GWh	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska erbjuda förskolornas kokkar och kokerskor kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2020-12-31
Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten.

Förväntat resultat

Enhetens medarbetare ska ha kunskap om mikroplaster och dess påverkan på miljön.

Arbetssätt

Vi kommer att genomföra en kortare utbildning i mikroplaster, vilka mikroplaster vi har i verksamheten och hur vi, tillsammans med barnen, kan minska hanteringen av mikroplaster.

Uppföljning

Vi följer upp i kvalitetsredovisningen i september samt i VB (verksamhetsberättelse) i slutet av året.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom

kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31
Prognosuppföljning	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

Förväntat resultat

Enhetens budget ska vara i balans vid årets slut.

Arbetsätt

Rektor kommer att tillsammans med de biträdande rektorerna arbeta för att öka medvetenheten bland medarbetarna vad gäller verksamhetens ekonomiska förutsättningar.

Rektor kommer att ha månatliga budgetuppföljningar med ekonomi-controller samt avdelningschef.

Uppföljning

Enhetens ekonomi följs upp i de månatliga budgetuppföljningarna med ekonomi-controller och avdelningschef, i T1 (tertialrapport 1), T2 (tertialrapport 2) samt i VB (verksamhetsberättelsen).

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetssituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett

handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31
Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31
Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleenheterna ska utforma lokala handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare som en fortsättning på Projektet förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens förskolor präglas av en kultur med fokus på uppdrag och kompetens vilket skapar engagemang och arbetsglädje och därmed god arbetsmiljö

Förväntat resultat

Lokal utvecklingsgrupp för arbete utifrån handlingsplanen "förbättrad arbetsmiljö för barnskötare och förskollärare i Stockholms stad" bildas över enheten.

Handlingsplan tas fram och arbetas med inom ramen för arbetet med "förbättrad arbetsmiljö för barnskötare och förskollärare i Stockholms stad".

Arbetsätt

Under hösten 2019 påbörjades ett arbete inom enheten med syfte att förändra rådande kulturer på enhetens förskolor där utökat fokus på uppdrag och kompetens står i centrum.

Förändringsbehoven ser olika ut på förskolorna varpå olika insatser kommer att behövas under 2020.

Inom förskolan utgör hanteringen av sociala relationer en av de största utmaningarna. Vikten av professionalitet där fokus läggs på kompetens och inte på person samt på verksamhetens uppdrag istället för på icke uppdragsfokuserade intressen är extra stort i en socialt krävande verksamhet som förskolans. På de förskolor och i de arbetsgrupper som präglas av kultur med fokus på uppdrag och kompetens är stressnivån lägre, arbetsglädjen större och arbetsmiljön därmed bättre än på andra förskolor och grupper. Ambitionen är alltså att arbeta för att en uppdrags- och kompetensfokuserad kultur sprider sig till samtliga förskolor och arbetsgrupper inom enheten och på så sätt förbättra arbetsmiljön på samtliga förskolor.

Som konkreta verktyg för ovan beskrivna förändringsarbete kommer vi bl.a. att använda oss av utbildningsförvaltningens framtagna handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö för barnskötare och förskollärare. De olika förändringsområden som står beskrivna i denna handlingsplan och som Aspuddens förskolor kommer ta sig an på olika sätt kommer att arbetas med utifrån perspektivet utökat fokus på uppdrag och kompetens.

Uppföljning

Förändringsarbetet kommer att följas upp på APT, i medarbetarenkäten, i arbetsmiljöronder, samt i medarbetar- och lönesamtal.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna. En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31

Uppföljning av ekonomi

Resursanvändning

Budget 2020

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning

Budgetår:	2020
Enhet :	Aspuddens förskolor
Enhetschef:	Mira Hansson

Beloppen anges i TKr	Budget
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag	318
Försäljning	50522
Övriga externa intäkter	0
Summa intäkter	50840
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	44207
Övriga personalkostnader	1230
Lokalkostnader	992
Entreprenader och köp av verksamhet	374
Övriga kostnader	4038
Summa kostnader	50840
Summa netto	0

Övrigt